

**A 2009. évi verseny főtámogatója:
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ ZRT.**

A rendezvény támogatói:
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET
OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
MACKENSEN KFT.

Zene és hang: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny körzeti fordulójának helyi szervezői:

Buda körzetben:

GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
HORVÁTHNÉ LÁPOSI ÉVA (Bárzi Géza Általános Iskola)
MERÉNYI IMRE (Baár-Madas Református Gimnázium)
FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)

Pest körzetben:

KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
SZÉKELYHIDI-CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)
MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
LATÁK ISTVÁN (Lónyay Református Gimnázium)

A Jókai-körzetben:

GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Vaszary János Ált. Isk., Tata)
KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)
LASKÓ ZOLTÁNNÉ (Teleki Blanka Gimnázium, Székesfehérvár)

A Petőfi-körzetben:

TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
OSVÁTH EMESE (Szilády Áron Református Gimnázium, Kiskunhalas)

A Vörösmarty-körzetben:

VARGÁNÉ VÁRSZEGI CSILLA (Gönczy Pál Ált. Isk., Hajdúszoboszló)
KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Általános Iskola, Derecske)
TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. Sz. Ált. és Sportiskola Tagint., Gyula)

*„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefo-
laló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több
ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképessé-
günket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”*

*Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas
bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.*

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

**2009.
6. osztály
Országos döntő**

A rendezvény fővédnöke:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsor összeállítója:
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:
PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

A feladatsor lektorálójaja:
KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:
TASSY GERGELY egyetemi hallgató

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Jelöljétek meg azokat a meghatározásokat, amelyek megfejtése egy **paj-** kezdetű szó! (Pl. 'karon viselt védőfegyver' → **pajzs**)
(A) társ, barát (B) lomha, lassú (C) párviadal
(D) ütöget (E) játékos, csintalan
- Melyik műben szerepel **csónak**?
(A) Tüskevár (B) Toldi (C) A Pál utcai fiúk
(D) Az Ezüst-tó kincse (E) Tom Sawyer kalandjai
- Egy népi megfigyelésen alapuló májusi mondás szerint: „Sok bort hoz a három ác, ha felhőt egyikén se látsz.” Ki lehet a három ác?
(A) BONIFÁC (B) BUNYEVÁC (C) SZERVÁC
(D) HORÁC (E) PONGRÁC
- Mely meghatározások lehetnek igazak a **fejték** szóra?
(A) E/1. személyű, jelen idejű igealak.
(B) A fej főnév ragozott alakja.
(C) A fejt ige T/2. személyű, jelen idejű alakja.
(D) T/3. személyű, kijelentő módú, múlt idejű igealak.
(E) T/2. személyű, jelen idejű igealak.
- Jelöljétek be Karl May *Az Ezüst-tó kincse* című regényének szereplőit!
(A) Old Firehand (B) Pizkos Fred (C) Droll néni
(D) Vadölő (E) Winnetou
- B** vagy **BB**? Jelöljétek be a **bb**-vel írandó szavakat!
(A) klu... (B) kevés...é (C) felle...ezés (D) egyé... (E) ro...aj
- A felsorolt állatmegnevezések közül jelöljétek meg azokat, amelyek az állatok **hímjeire** utalnak!
(A) bika (B) kandúr (C) kanca (D) bak (E) csődör
- Állítsátok betűrendbe a dőlt betűs szavakat, majd olvassátok össze az utolsó előtti betűket! Az így kapott szónak melyek a szinonimái?
farkas, fürdő, fakaszt, faló, falat
(A) szunnyad (B) sertepertél (C) rohan (D) durmol (E) lohol

- Melyik szólás fejezi ki azt, hogy valakit elküldenek, elzavarnak?
(A) *Útilaput kötnek a talpára.* (B) *Elhúzzák a nótáját.*
(C) *Fel is út, le is út!* (D) *Kiteszik a szűrét.*
(E) *Húzza a lóbört.*
- Jelöljétek meg az alábbi idézetre vonatkozó **igaz** állításokat!
„S lettél magzatod miatt
Magzatod hamvvedre!”
(A) *A magzat szó Álmos fiára, Árpádra utal.*
(B) *E két sor az országon belüli testvérviszályról szól.*
(C) *Az idézetben nincs névmás.*
(D) *Az idézetben szereplő összetett szó egyik tagja melléknév.*
(E) *A mondatban található igealak E/2. személyű, múlt idejű, feltételes módú.*
- Mi a közös az öt dőlt betűs szóban? Találjátok ki, hogy logikailag mely további szavak illenek közéjük!
kegyes, négyzet, halhatatlan, rezervátum, kételkedik,
(A) *piskóta* (B) *korhatár* (C) *sámlí* (D) *százalék* (E) *kötél*
- Jelöljétek meg a todalékkal ellátott mellékneveket!
(A) *erővel* (B) *szebben* (C) *sietve* (D) *gyorsan* (E) *rosszul*
- Felsoroltunk négy különböző irodalmi művet. Válasszátok ki a velük kapcsolatos **igaz** állításokat!
Kincskereső kisködmön, Füstbe ment terv, A két Lotti, Galagonya
(A) *Az egyik külföldi szerző műve.*
(B) *Kettő vers közülük.*
(C) *A prózai műveknek gyerekek a főszereplői.*
(D) *Az egyik mű szerzője Weöres Sándor.*
(E) *A felsorolás 2. műve előbb keletkezett, mint a 4.*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- a) Gyűjtsetek minél több **B** betűvel kezdődő, 3 szótagos igét! (A *be-* és *bele-* igekötős igék – mint például a *betakar*, *belenéz* – nem számítanak!)
b) Írjátok egy legalább 4 soros, rímes verset, versikét, amely kizárólag **B** betűs szavakból áll! (Természetesen nem kell feltétlenül az a) pontban gyűjtött szavakat felhasználnotok!)